

EKONOMİ RAPORU

TURKISHBANK

Ekonomik Araştırmalar Bölümü

Mayıs 2013

İÇİNDEKİLER

Kilometre Taşları, Ege CANSEN	1
Sui Generis, Tuğrul BELLİ	2
Bütçe ve Kamu Finansmanı	3
Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret	4
Üretim ve Büyüme	5
Enflasyon ve Faizler.....	6
Parasal Göstergeler.....	7

KİLOMETRE TAŞLARI

EGE CANSEN

REEL FAİZ, EKSI FAİZ VE TASARRUF

Türkiye’de bir süredir bazı vadeli mevduat artık reel faiz kazanmamaktadır. Vadesiz zaten garibandır. Peki, eksi veya negatif “reel faiz” ne demektir? Eğer bir anaparanın kazandığı vergi sonrası net faizin oranı, aynı dönemde oluşan enflasyon oranınının altında ise ortaya negatif faiz çıkar. Bu, enflasyonun sebep olduğu anapara aşınmasının, reel faizden düşük olması halidir. Unutulmasın, enflasyon, hem tahakkuk eden nominal faizi hem de nominal anaparayı aşındırır. Enflasyon kaybı bu ikisinin toplamına eşittir.

Nominal, yani görünen faiz her zaman artıdır. Ama reel faiz her zaman artı olmayabilir. Sebebi, yukarıdaki açıklamada var. Ancak bir kişi, mevduat hesabına para yatırdığı gün, ona bankanın vermeyi vaat ettiği faizin “eksi” mi yoksa “artı” mı olacağını tahmin edebilir ama önceden bilemez. Çünkü, enflasyondan arındırılmış faiz oranını hesaplamak için vaat edilen faizin tahakkuk edeceği gelecek dönemde oluşacak enflasyonu da bilmek gerekir. Ne varki nominal faiz önceden söylenebilir ama enflasyon söylenemez. Bu yüzden reel faiz hesabı ancak faiz dönemi sonunda yapılabilir.

“Yüksek faiz, tasarrufu teşvik eder” şeklinde sıkça tekrarlanan bir önerme vardır. Bazı durumlarda kişiler “şimdi almayayım, sonra alayım; faiz kadar kazancım olur” diye düşünür. Bu satın alınacak şeyin fiyatının artmayacağı varsayımına dayanır. Bu da genellikle olmaz. Yaşanan tecrübeler, faiz oranı ile “ulusal tasarruf oranı” arasında hiç bir ilinti olmadığını göstermektedir. Hatta bazan tersi bile varittir. Faiz, tasarrufun miktarını değil, yatırımın yerini ve yönünü etkiler. Göreceksiniz eksi reel faiz tasarrufu azaltmayacaktır.

ÖNCELİK TASARRUFLARI DEĞİL, YATIRIMLARI ARTIRMAK OLMALI

Türkiye'nin kronik cari açığının ana müsebbibinin tasarruf eksikliği olduğundan hareketle ekonomi politikasında önceliğin tasarrufları artırıcı tedbirlerin alınması olduğu düşünülebilir. Açıkçası, ben tam aynı fikirde değilim. Evet, kuşkusuz Türkiye'nin tasarruf oranı pek çok ülkeye göre oldukça düşük seviyelerde, ancak bunu artırmak pahasına tüketimi kısmak ve/veya gelir dağılımını daha eşitsiz hale getirmek (fazla geliri olan nisbi olarak daha fazla tasarruf eder) akıllıca bir strateji olmayacaktır. Nihayetinde, Türkiye'de tüketim harcamalarının yüksekliği esas olarak genç ve harcamaya meyilli bir nüfus yapısının olması gibi demografik bir nedene dayanmakta. Kapitalist ekonomilerin temel dinamiğinin insanın ihtiyaç ve arzularının karşılanması olduğunu dikkate aldığımızda, böyle bir demografik yapının dezavantaj değil, bir avantaj olduğunu kabul etmek durumundayız. Öte yandan, zaten doğal olarak var olan bu dinamiğin tüketici kredileri yoluyla temel ekonomik dengeleri bozacak bir şekilde aşırı miktarda uyarılmasının da bir fayda sağlamadığı (ve sağlamayacağı) da muhakkak.

Türkiye'de politika yapıcıların asıl odaklanması gereken nokta tüketim harcamalarının yüksekliğinden daha çok yatırım harcamalarının düşüklüğü olmalıdır. Pek çok kişi, "ama milli gelir zaten yatırım harcamaları ve tüketim harcamalarının toplamından oluşur; tüketim harcamalarının azaltılması otomatik olarak yatırım harcamalarının milli gelire oranının artması anlamına gelecektir" şeklinde bir itirazda bulunabilir. Bu (matematiksel olarak) doğru olmakla birlikte, gene de uygulanacak ekonomi politikasının odak noktası yatırım harcamalarının artırılması olmalıdır. Eğer politikayı salt tüketim harcamalarını daraltmak yönünde şekillendirirsek, yatırım harcamaları için gereken önemli bir motivasyonu da kaybetmiş oluruz. Nitekim, günümüzde başta Güney Avrupa olmak üzere pek çok gelişmiş ekonominin en önemli problemi ekonomilerindeki tasarruf oranının artmış olmasına ve faizlerin de sıfırlanmış olmasına rağmen müteşebbislerin önlerinde kalıcı bir tüketim talebi görememeleri nedeniyle bir türlü yatırım harcamalarında istenen ivmenin yakalanamamış olması, ve bu nedenle de pozitif bir büyüme ortamına geçememeleridir.

Açık bir ekonomi olan Türkiye'de tüketim harcamalarını fazla daraltmadan yatırım harcamalarına kaynak yaratabilmenin yolu ülkeye net dış tasarruf çekmekten (= cari açık) geçer. Nitekim, Türkiye son yıllarda sağlam bir bankacılık bilançosuna sahip olması, kamu dengesinin korunmuş olması, enflasyonun (göreceli olarak) kontrol altına alınmış olması ve tabii ki yaratılan küresel likidite bolluğu gibi nedenlerle bol miktarda yabancı kaynak çekebilmektedir. Ancak, maalesef ki, son 8 senede ortalama olarak milli hasılanın %5.7'si gibi çok yüksek bir miktarda dış tasarruf çekmiş olmamıza rağmen bu gelen kaynakları yatırım harcamalarına kanalize ederek verimli bir şekilde değerlendirebildiğimiz kesinlikle söylenemez. Son 8 senede yatırım harcamalarının milli gelire oranı %20.5 olan Türkiye bu oranla 175 ekonomi arasında 118. sıradadır. Ekstrem bir örnek olduğu için aynı dönemde tasarruf oranı %45.2 olan Çin'i dikkate almasak bile, gelişmiş ülke kategorisine terfi ettikleri yıllarda Japonya'nın %32.6 (1961-1970), Tayvan'ın %24.7 (1980-1990) ve Kore'nin %32.1 (1980-1990) tasarruf oranı olduğunu göz ardı edemeyiz.

Sonuçta makro bir gözlükten bakıldığında Türkiye'nin sınıf atlayabilmesi için yatırım harcamalarının oranını en azından %20'lerden %25'lere çekerken, tüketim harcamalarını da %70'lerden %65'lere düşürmesi gerekmektedir. Böyle bir transformasyonu gerçekleştirebilmek için tüketim harcamalarını reel olarak sabit tutarken, yatırım harcamalarını 3 sene boyunca her sene %7.5 oranında artırmak yeterli olacaktır. Bu işin tabii ki makro kısmı. Bir de işin mikro kısmı var. Yani, yatırım harcamalarını oransal olarak artırsak bile, bu harcamaların hangi alanlara yöneleceği de çok önemli. (Örneğin, yatırım harcamalarının ağırlıklı olarak konut sektörüne ve iç tüketime yönelik verimsiz yatırımlara kanalize edilmesi faydadan çok zarar getirebilir.) Yatırımları doğru sektörlerle ve döviz kazandırıcı alanlara yönleltmek için ise iyi planlanmış teşviklerin hayata geçirilmesi, gerektiği yerde korumacı tedbirlerin alınması ve rekabetçi bir kur politikası uygulanması şart.

BÜTÇE VE KAMU FİNANSMANI

Bütçedeki düzelme cari transferlerdeki azalmadan kaynaklandı

- Mart ayında bütçe rakamları beklenenden daha iyi geldi. Ancak son dönemlerde bütçe gelişmelerinin bir ay iyi, bir ay kötü şeklinde dalgalı bir seyir izlediğini de belirtelim. Henüz bütçenin seyriyle ilgili net bir resim elde etmek mümkün değil.
- Bu ay faiz-dışı harcamalar %5 gibi oldukça düşük bir oranda artış gösterirken, gelirler ise %13.5 artış gösterdi. Böylece, faiz-dışı açık da geçen Mart'taki TL 2.2 milyar düzeyinden TL 460 milyona gerilemiş bulunuyor. İlk 3 ay sonunda ise faiz-dışı fazla geçen senenin aynı dönemine göre %30.8 artışla TL 14.2 milyara yükselmiş durumda.
- Bu ay özellikle büyük ağırlığı SGK açıklarından oluşan "cari transferler" kaleminin %6 oranında gerilemesi dikkat çekici oldu. Ancak, bu durumun SGK açıklarındaki gerçek bir düzelden mi kaynaklandığı, yoksa hastane ve ilaç şirketlerine yapılan ödemelerde bazı gecikmeler olmasından mı kaynaklanmış olduğu henüz belirginleşmemiş durumda. Nitekim, 3 ayın toplamına bakıldığında, cari transferlerdeki artışın %17.5 ile enflasyonun oldukça üzerinde seyretmekte olduğu görülüyor.

	2012 Mart	2013 Mart	Artış	2012 Mart	2013 Mart	Artış
Harcamalar	27,343,976	30,156,800	10.3%	83,849,846	95,037,413	13.3%
1-Faiz Hariç Harcama	24,024,410	25,227,569	5.0%	66,526,062	79,889,241	20.1%
Personel Giderleri	6,610,183	7,533,352	14.0%	21,648,081	25,093,263	15.9%
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	1,112,844	1,255,647	12.8%	3,738,079	4,234,374	13.3%
Mal ve Hizmet Alımları	1,867,593	2,218,863	18.8%	4,717,736	5,400,380	14.5%
Cari Transferler	12,693,596	11,925,892	-6.0%	32,293,565	37,936,129	17.5%
Sermaye Giderleri	751,308	1,383,034	84.1%	1,705,712	4,113,459	141.2%
Sermaye Transferleri	98,606	242,647	146.1%	202,971	386,510	90.4%
Borç Verme	890,280	668,134	-25.0%	2,219,918	2,725,126	22.8%
2-Faiz Harcamaları	3,319,566	4,929,231	48.5%	17,323,784	15,148,172	-12.6%
Gelirler	21,812,743	24,767,965	13.5%	77,418,372	94,140,349	21.6%
1-Genel Bütçe Gelirleri	20,797,909	23,685,476	13.9%	74,042,659	90,772,278	22.6%
Vergi Gelirleri	18,274,874	21,323,178	16.7%	64,473,236	77,351,212	20.0%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	465,316	477,360	2.6%	2,867,826	1,561,137	-45.6%
Alınan Başvı ve Yardımlar ile Özel Gelirler	187,274	103,941	-44.5%	506,677	444,103	-12.3%
Faizler, Paylar ve Cezalar	1,718,988	1,485,867	-13.6%	4,784,535	6,379,721	33.3%
Sermaye Gelirleri	142,557	277,599	94.7%	628,193	4,999,236	695.8%
Alacaklardan Tahsilat	8,900	17,531	97.0%	782,192	36,869	-95.3%
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	767,658	936,403	22.0%	2,168,505	2,131,449	-1.6%
3-Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	247,178	146,086	-40.9%	1,209,208	1,236,622	2.3%
Bütçe Dengesi	-5,531,233	-5,388,835	-2.6%	-6,431,474	-897,064	-86.1%
Faiz Dışı Denge	-2,211,667	-459,604	-79.2%	10,892,310	14,251,108	30.8%

- Vergi gelirlerinin detayına baktığımızda, gelir vergisindeki artışın oldukça düşük seyrettiği görülmekte. Bu durum 2013'de istihdamın zayıflamaya başladığı ve işsizlik oranında bir miktar artışın söz konusu olabileceğinin işaretini vermekte. %27 artan dahilde alınan KDV ise iç talepte bir artışa işaret etmekte. (Bu ay KDV tahakkuklarındaki artış %40 civarında. Bu da iç talep canlanmasını teyit eden bir durum.)
- İthalde alınan KDV Şubat'ta %55 ve Mart'ta da %38 oranında artmış olmasına karşın toplam ithalat miktarının Şubat'ta sadece %9 artmış olması, Mart'ta ise %0.6 azalış göstermiş olması ise ilginç. Burada gene geçen ay olduğu gibi BOTAŞ gibi bazı KİT'lerin gecikmiş ithalat KDV'lerini ödemeleri gibi bir durum söz konusu olabilir.

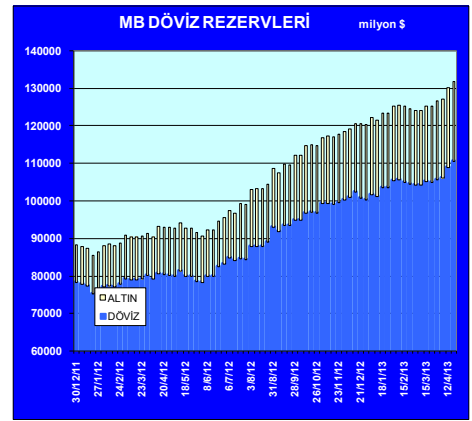
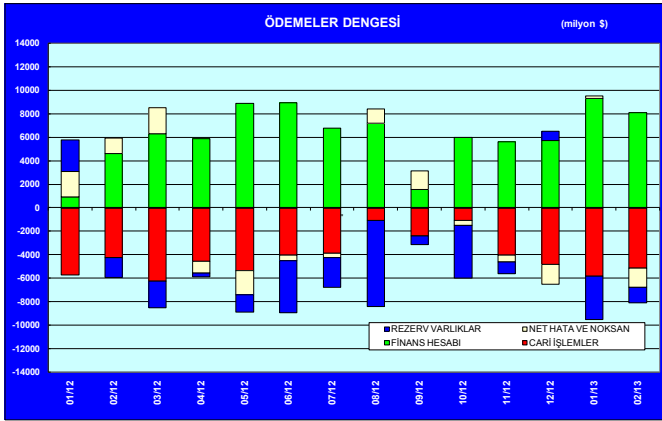
	Ocak	Şubat	Mart	Hedef
Gelir Vergisi	11.7%	6.2%	7.9%	10.3%
Dahilde Alınan KDV	12.0%	17.9%	26.8%	15.3%
Petrol ve Doğalgaz ÖTV'si	64.2%	48.4%	25.1%	20.6%
Motorlu Taşıtlar ÖTV'si	22.7%	33.5%	17.1%	14.9%
Gümrük Vergileri	-12.5%	0.1%	-6.6%	17.4%
İthalde Alınan KDV	12.7%	54.9%	37.9%	22.4%

- Hazine'nin Mayıs-Temmuz borçlanma programına göre söz konusu dönemde toplam 44.4 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık 39.3 milyar TL kadar bir borçlanma planlanmakta. 2. Çeyrekle ilgili faiz-dışı fazla + özelleştirme gelirleri tahmini 8.5 milyar TL.

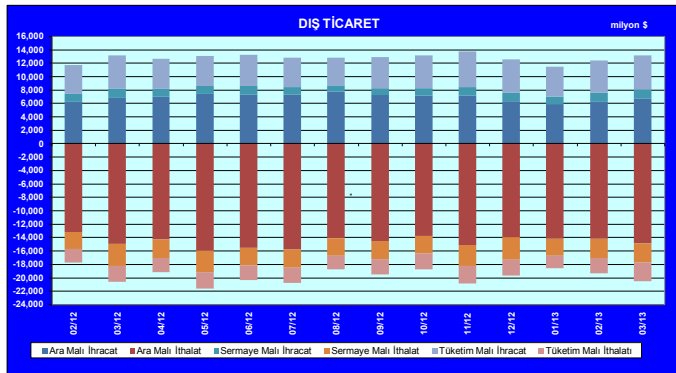
ÖDEMELER DENGESİ ve DIŞ TİCARET

Döviz girişleri rekor kırmaya devam ediyor

- Grafikten de görüldüğü gibi Türkiye'ye finans hesabı kanalıyla döviz girişleri hız kesmeden devam ediyor. Son 12 aylık döviz girişi \$ 80.3 milyar gibi çok yüksek bir miktara ulaşmış durumda.
- Geçen ay da altını çizdiğimiz gibi Şubat ayıyla beraber cari açık Ekim 2011'den beri ilk defa aylık bazda artış eğilimine girdi. Her ne kadar 871 milyon dolar ile artış beklentilerin altında kalmış olsa da, sene içinde bu trendin devam etmesi durumunda, yıllık cari açığımızın \$ 10 milyar kadar artacağı görülüyor. Bu da 2012 yılında %6 seviyesinde gerçekleşen cari açığın milli hasılaya oranını %7-7.5 seviyelerine taşıyacaktır.
- Öte yandan Merkez Bankası'nda rezervlerini artırmaya devam ediyor. Geçen yılın ortasından beri MB'nın altın ve döviz rezervleri 40 milyar doların üzerinde artmış durumda. Bu rezerv artışlarının tamamı MB'nın uygulamaya koyduğu ve bankaların TL zorunlu karşılıklarını döviz ve altın olarak yatırmalarına imkan sağlayan Rezerv Opsiyon Mekanizması (ROM) sayesinde gerçekleşmiş olduğunu da belirtmeliyiz. Bu rezervler esasen bankaların kendi paraları olduğu için, MB'nın brüt rezervleri artarken net rezervlerinde bir değişim söz konusu değil.

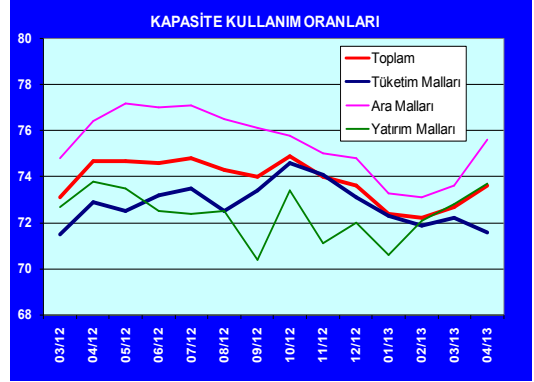
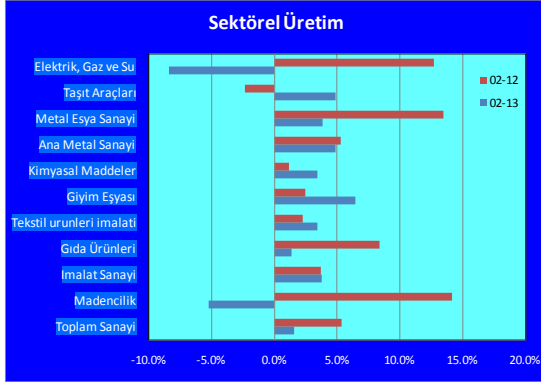
- Mart ayı rakamlarına göre ihracat %0.3, ithalat ise %0.6 oranında azaldı. Fasıllara baktığımızda ithalatın esasen petrol ve doğal gaz ithalatının geçen seneye göre %20.4 oranında azalmış olmasından kaynaklandığı görülmekte. İhracattaki azalma ise elektrikli cihazlar ve işlenmiş mineral yakıtların ihracatının sırasıyla %20 ve %30 oranında azalmış olmasından kaynaklanıyor. En yüksek ihracat hacmi olan otomotiv ihracatı ise bu dönemde neredeyse yerinde saymış (%0.8 artış). TİM verilerine göre ise ihracatta Nisan'da %4.9 oranında bir artış söz konusu.
- Bu arada ağırlıklı olarak altın ihracat ve ithalatını gösteren 71 nolu fasılda yeniden bir hareketlenme göze çarpıyor. Bu fasılda ilk 3 ayda ithalat %230, ihracat ise %17 artmış durumda. İran'dan ham petrol ithalatının devam etmekte olduğu göz önüne alınırsa, bu durum şaşırtıcı sayılmamalı.

SEKTÖRLER	NİSAN		
	2012	2013	Değişim ('13/12)
I. TARIM	1,491,195	1,695,327	13.7
II. SANAYİ	9,503,127	9,771,819	2.8
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	936,266	1,039,870	11.0
Tekstil ve Hammaddeleri	645,851	703,306	8.9
Deri ve Deri Mamulleri	122,704	145,800	18.8
Hayi	167,710	190,594	13.6
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1,482,167	1,432,648	-3.3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1,482,167	1,432,648	-3.3
C. SANAYİ MAMULLERİ	7,084,694	7,299,501	3.0
Hazır giyim ve Konfeksiyon	1,215,281	1,327,330	9.2
Otomotiv Endüstrisi	1,630,201	1,769,820	8.6
Gemi ve Yat	45,306	29,281	-35.4
Elektrik - Elektronik Mak. Bilgiim	1,050,592	921,225	-12.3
Makine ve Aksamları	1,440,870	505,134	-12.3
Demir ve Demir Dışı Metaller	513,148	550,848	7.3
Çelik	1,328,581	1,248,550	-6.0
Cimento Cam Seramik ve Toprak	271,020	293,093	8.1
Mücevher	153,132	167,465	9.4
Savunma Sanayii	101,378	114,167	12.6
İklimlendirme Sanayii	319,163	382,594	14.0
Diğer Sanayi Ürünleri	8,023	10,194	27.1
III. MADENÇİLİK	321,791	402,924	25.2
Madençilik Ürünleri	321,791	402,924	25.2
T O P L A M	11,316,112	11,870,070	4.9

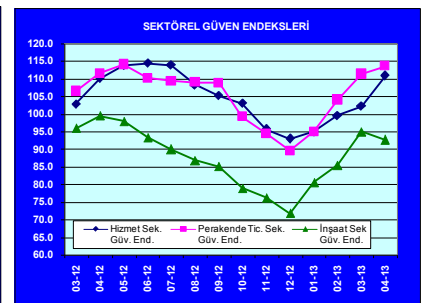
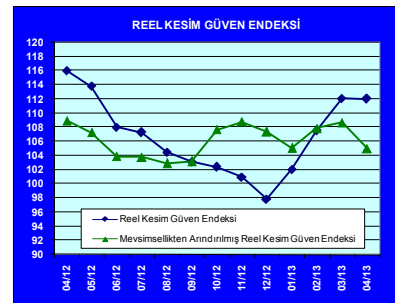
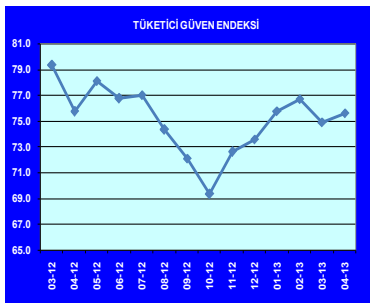
Üretimdeki canlanma beklentilerin altında seyrediyor

- Şubat ayında sanayi üretimi %1.6 artışla beklentilerin oldukça gerisinde kaldı. Ancak, sanayi üretimindeki bu düşük büyüme hızı ağırlıklı olarak “elektrik, gaz ve su” ve madencilik sektörlerindeki üretim azalışından kaynaklanmakta. İmalat sanayii ise %3.8 ile geçen senenin aynı ayıyla hemen hemen eşit miktarda artmış bulunuyor.
- Kapasite kullanım oranlarına bakıldığında ise son 2 aydır bir artış göze çarpmakta. Ancak üretim artışıyla birebir korelasyon gösteren KKO'nun geçen senenin aynı ayına göre değişiminin hâlâ negatif olduğu da görülüyor. (KKO Aralık 2011'den beri 12 ay öncesine göre gerileme göstermekte.)

- Geçen ay tüketici güven endeksinde bir azalma görülürken reel kesim ve sektörel güven endekslerinde bir miktar artış söz konusu idi. Bu ay ise tam aksi bir durum söz konusu. Tüketici güveni sınırlı bir artış gösterirken, mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi hızlı bir düşüş gösterdi. Bu endeksin düşüşünde özellikle toplam sipariş ve ihracat siparişi beklentilerinin düşmesi etkili oldu. Faiz oranlarında görülen gerileme tüketici güvenini artırırken bu durumun reel sektöre henüz bir etki yapmadığı görülüyor.
- Eldeki verileri değerlendirdiğimizde 1. çeyrekte büyüme hızının %2.6 ve %3.2 arasında gerçekleşmiş olduğu görülüyor. Ancak, Nisan ayına ilişkin öncü göstergeler büyümede henüz istenilen kalıcı ivmenin yakalanmadığını da ortaya koymakta.
- Ocak ayında işsizlik oranında geçen senenin aynı dönemine göre %0.4'lük bir artış söz konusu. Artışın tamamı tarım-dışı işsizlikteki artıştan kaynaklanmakta. Öte yandan, genç nüfusta işsizlik oranındaki hızlı artış da dikkat çekici. Zayıf kalmaya devam eden ekonomik canlanmanın sonucunda Şubat, Mart ve Nisan aylarında da işsizlikte artış görülmesi şaşırtıcı olmayacak.

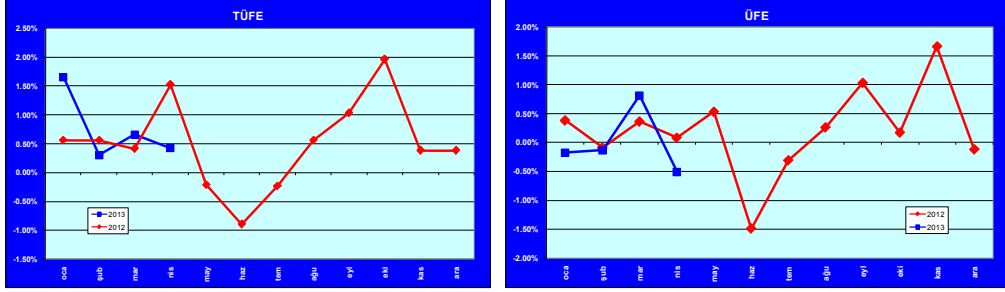
	2012	2013
Kurumsal olmayan nüfus (000)	73 174	74 033
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (000)	54 283	55 169
İşgücü (000)	26 139	27 323
İstihdam (000)	23 475	24 433
İşsiz (000)	2 664	2 890
İşgücüne katılma oranı (%)	48,2	49,5
İstihdam oranı (%)	43,2	44,3
İşsizlik oranı (%)	10,2	10,6
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,4	12,9
Genç nüfusta işsizlik oranı ⁽²⁾ (%)	18,4	20,7
İşgücüne dahil olmayanlar (000)	28 144	27 846

ENFLASYON

Gıda fiyatlarındaki düşüş TÜFE'deki artışı sınırladı.

- Geçen ay "ÜFE tarım fiyatlarında bir artış yok, mevsimsel olarak da Nisan ayı ve sonrasında gıda fiyatlarında gevşeme olduğunu dikkate alırsak, önümüzdeki ay manşet enflasyonda bir gerileme görme olasılığı çok yüksek" demiştik. Nitekim gerçekleşme de o yönde oldu. Nisan ayında TÜFE %0.42 artarken, ÜFE ise %0.51 oranında azaldı. Böylece son 12 aylık enflasyon TÜFE'de %6.13, ÜFE'de %1.70 oldu. Bu ay enflasyondaki artışa en önemli etkiyi %0.87 ile giyim yaparken, gıda ise %0.31 azalış yönünde etki yaptı.

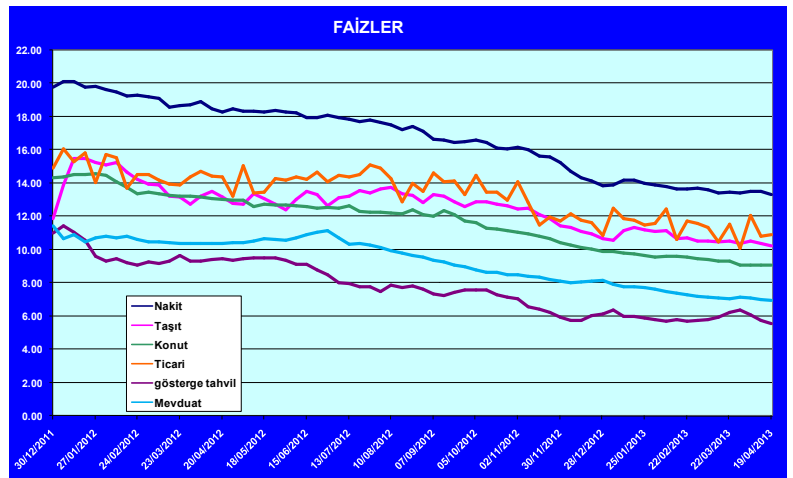

- Gerek ÜFE'deki düşüşü, gerekse de petrol fiyatlarının göreceli zayıf seyrini dikkate aldığımızda, bu sene TÜFE'de yukarı yönlü risklerin oldukça azaldığı söylenebilir. Ekonomide keskin bir canlanma görülmediği takdirde enflasyonun sene sonunda %6 seviyelerinde kalma ihtimali oldukça yüksek. Ancak, MB'nın son enflasyon raporunda da vurguladığı gibi, baz etkisiyle 12 aylık enflasyonun yaz aylarında bir miktar yükseldikten sonra sonbahar aylarında gerilemesi söz konusu olacaktır.

FAİZLER

Artık faizler reel olarak ekside

- Merkez Bankası Nisan ayı toplantısında politika faizi olan haftalık repo faizini, ve buna paralel olarak faiz koridorunun üst ve alt bantı olan "borç verme" ve "borç alma" faizlerini 50 baz puan indirdi. Geçen ay "faiz oranlarında daha fazla gerileme ihtimali gözüküyor" demiştik. Ancak, MB'nın faiz oranlarını indirme konusunda beklentilerin üzerindeki agresif tutumu yurtdışı piyasalardaki likidite bolluğunun artarak devam etmesi ile birleşince gösterge tahvil faizi hızlı bir şekilde gerileyerek %5'in de altına indi.
- 12 aylık enflasyon beklentilerinin %6.1 olduğunu dikkate aldığımızda, artık mevduat ve tahvil faizlerinin reel getirisinin eksi olduğu görülmekte.
- Son gelen büyüme verilerinin beklenen düzeyin altında kalmış olması MB'nın %15 olarak ortaya koyduğu kredi büyüme hedefini de tamamen rafa kaldırmış olduğu izlenimini veriyor. Yabancı kaynak girişlerindeki güçlü seyir ve petrol fiyatlarındaki gerilemeyle birlikte, MB'nın cari açık ve enflasyon ile ilgili kaygılarını ikinci plana atarak, faizleri düşürerek büyümeye öncelik vermekte olduğu görülüyor.

PARASAL GÖSTERGELER

PARASAL GÖSTERGELER (milyon YTL)	1 26/04/2013	2 29/03/2013	3 28/12/2012	4 1/2	5 1/3
Dolaşımdaki Para	55,683	54,698	54,566	1.8%	2.0%
Vadesiz TL Mevduatlar	71,801	74,191	75,304	-3.2%	-4.7%
Vadesiz YP Mevduatlar	35,015	36,312	37,535	-3.6%	-6.7%
M1	162,499	165,200	167,405	-1.6%	-2.9%
Vadeli TL Mevduatlar	418,172	413,175	400,392	1.2%	4.4%
Vadeli YP Mevduatlar	171,903	165,939	163,974	3.6%	4.8%
M2	752,574	744,314	731,771	1.1%	2.8%
Repo	6,661	7,427	7,034	-10.3%	-5.3%
B Tipi Likit Fonlar	15,554	17,299	17,289	-10.1%	-10.0%
İhraç Edilen Menkul Değerler	21,134	20,836	18,558	1.4%	13.9%
M3	795,924	789,875	774,652	0.8%	2.7%
Dolarizasyon	26.0%	25.6%	26.0%	1.5%	-0.1%
Toplam TL Krediler (19/4)	633,428	618,444	594,493	2.4%	6.5%
Bireysel TL Krediler (19/4)	282,393	276,010	264,314	2.3%	6.8%
Kurumsal TL Krediler (19/4)	351,035	342,434	330,179	2.5%	6.3%

- Yukarıdaki tabloda, biz parasal göstergelerin 2 tarih arasındaki farklarını gözlemliyoruz. Ancak bazen noktasal farklılardan daha çok, ortalama değişimlere bakmakta fayda var. Nitekim, MB'nın ortalama fonlama faizlerini düşürmeye başladığı geçen senenin 2. yarısından itibaren, örneğin ekonomik canlanmayı daha iyi ölçümleyen vadesiz TL mevduatlarındaki 12 ay öncesine göre 3 aylık ortalama artış hızının %2.2'den %23.1'e yükselmiş olduğu görülüyor.
- TL kredilerde de bariz bir canlanma söz konusu. Son 1 ayda toplam TL krediler %2.4 artmış vaziyette. Bu artışın senelik ortalaması %30'a yakın.

EKONOMİK VERİLER

	TEFE (%)	TÜFE (%)	GSMH (%)	İTHALAT (milyon \$)	İHRACAT (milyon \$)
2001	88.6	68.5	-5.7	41,399	31,334
2002	30.8	29.7	6.2	51,554	36,059
2003	13.9	18.4	5.3	69,340	47,252
2004	13.8	9.3	9.4	97,341	63,017
2005	2.7	7.7	8.4	116,352	73,275
2006	11.6	9.7	6.9	137,300	85,300
2007	5.9	8.4	4.7	170,048	107,184
2008	8.1	10.1	0.7	201,800	132,000
2009	5.9	6.5	-4.8	140,775	102,165
2010	8.9	6.4	9.2	185,493	113,930
2011	13.3	10.5	8.8	240,842	134,907
2012	2.7	6.2	2.2	236,544	152,537

YATIRIMLARIN GETİRİLERİ				
	DOLAR	EURO	İMKB	MEVDUAT
MAYIS 2012	5.2%	-1.3%	-8.2%	0.9%
HAZİRAN 2012	-1.8%	-0.4%	13.5%	0.9%
TEMMUZ 2012	-1.1%	-3.6%	2.7%	0.8%
AĞUSTOS 2012	1.4%	3.7%	4.8%	0.8%
EYLÜL 2012	-1.4%	1.5%	-1.4%	0.8%
EKİM 2012	0.4%	0.5%	9.2%	0.8%
KASIM 2012	-0.9%	-0.4%	-8.5%	0.8%
ARALIK 2012	0.0%	1.5%	17.9%	0.7%
OCAK 2013	-1.1%	1.5%	0.7%	0.7%
ŞUBAT 2013	1.8%	-1.3%	0.7%	0.7%
MART 2013	0.7%	-1.6%	8.3%	0.6%
NİSAN 2013	-0.7%	1.3%	0.2%	0.6%
SON 12 AY BİLEŞİK	2.4%	1.2%	43.4%	9.5%

DOLAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OCAK	1.1736	1.6424	1.4903	1.6068	1.7725	1.7673
ŞUBAT	1.1963	1.6955	1.5427	1.6005	1.7569	1.7988
MART	1.3127	1.6762	1.5230	1.5437	1.7815	1.8120
NİSAN	1.2911	1.5862	1.4810	1.5214	1.7573	1.7995
MAYIS	1.2125	1.5419	1.5741	1.5935	1.8493	
HAZİRAN	1.2245	1.5321	1.5813	1.6235	1.8152	
TEMMUZ	1.1620	1.4762	1.5118	1.6814	1.7950	
AĞUSTOS	1.1803	1.5028	1.5282	1.7538	1.8198	
EYLÜL	1.2375	1.4841	1.4504	1.8601	1.7939	
EKİM	1.5036	1.4898	1.4370	1.7542	1.8014	
KASIM	1.5699	1.4983	1.5063	1.8498	1.7860	
ARALIK	1.5291	1.5130	1.5450	1.8980	1.7862	

EURO	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OCAK	1.7441	2.1128	2.0817	2.1947	2.3372	2.3920
ŞUBAT	1.8185	2.1463	2.0976	2.2132	2.3616	2.3603
MART	2.0743	2.2270	2.0503	2.1927	2.3778	2.3230
NİSAN	2.0090	2.1133	1.9711	2.2605	2.3244	2.3528
MAYIS	1.8796	2.1659	1.9366	2.2954	2.2950	
HAZİRAN	1.9341	2.1627	1.9385	2.3510	2.2852	
TEMMUZ	1.8142	2.0835	1.9691	2.3995	2.2035	
AĞUSTOS	1.7398	2.1461	1.9371	2.5307	2.2860	
EYLÜL	1.8065	2.1715	1.9788	2.5128	2.3196	
EKİM	1.9682	2.2083	1.9841	2.4569	2.3322	
KASIM	2.0136	2.2389	1.9629	2.4636	2.3225	
ARALIK	2.1435	2.1707	2.0650	2.4556	2.3565	

İMKB	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OCAK	42,698	25,934	54,650	63,278	57,171	78,783
ŞUBAT	45,823	24,027	49,705	61,284	60,721	79,334
MART	40,160	25,764	56,538	64,434	62,423	85,899
NİSAN	43,468	31,651	58,959	69,250	60,010	86,046
MAYIS	40,326	35,002	54,384	63,046	55,099	
HAZİRAN	35,090	36,949	54,839	63,269	62,543	
TEMMUZ	42,201	42,643	59,866	62,296	64,260	
AĞUSTOS	39,844	46,551	59,973	53,946	67,368	
EYLÜL	36,051	48,989	65,774	59,693	66,397	
EKİM	27,833	47,184	68,760	56,061	72,529	
KASIM	24,947	45,350	65,350	54,517	66,351	
ARALIK	26,864	52,668	66,004	51,266	78,208	

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Merkez / İst.	F. Engin Mökay	Valikonağı Cad. No:1, Nişantaşı	(212) 373 71 11
İstanbul Kurumsal	Hüseyin Maraş	Dolapdere Cad., No:187, Pangaltı	(212) 233 72 88
Abdi İpekçi / İst.	Ayşenur Kaynak	Abdi İpekçi Cad. No:57, K:7, Nişantaşı	(212) 315 11 33
Bakırköy / İst.	Yıldırım Uzun	İncirli Cad. Yeşilada Sok. No: 2	(212) 543 33 67
Bayrampaşa / İst.	Ayhan Cengiz	Abdi İpekçi Cad. No: 69/1, Bayrampaşa	(212) 576 10 10
Çiftehvez./ İst.	Şule Çetinkaya	Bağdat Cad. No:198	(216) 302 69 22
Levent / İst.	Semra Oktayoğlu	Gonca Sok., No:2, Levent	(212) 268 04 30
Moda / İst.	Ercan Osman Koroç	Moda Cad., Rıza Paşa Sok., No:1, Kadıköy	(216) 348 12 73
Pendik / İst.	Dilek Çatak Hıdıroğlu	E5 Kaynarca yan yolu, Barış İş Mer. No:34/2	(216) 598 34 89
Ankara	Elif Gülçin Demir	Mithatpaşa Cad. No 57-A/B 06420 Çankaya	(312) 431 11 80
Ostım / Ankara	Tolga Musluoğlu	Bağdat Cad. No 354, Yenimahalle	(312) 386 15 71
İzmir	Ozan Emrah Tahmaz	Gazi Bulvarı Köstepen hanı No:68/A	(232) 483 00 42
Adapazarı	Metin Tunç	Orta Mah. Ankara Cad. No:47	(264) 272 69 48
Antalya	Tülay Saatçı	Adnan Menderes Bulv., Erkal Apt. No:7	(242) 243 43 89
Bursa	Nebi Oral	Haşim İşcan Cad., No:1/1, Osmangazi	(224) 220 91 91
Denizli	Şule Yılmaz	Saraylar Mah. 2.Ticari Yol No:39	(258) 262 14 72
Eskişehir	Olca Oktay	Sakarya Cad., No:19	(222) 231 45 31
Gebze	Erkan Kızılcay	Hacı Halil Mah., Millet Cad., No:1	(262) 642 41 79
Mersin	Mustafa Seven	Cami Şerif Mah., Uray Cad., No:58/A	(324) 233 56 12

TURKISH BANK MÜŞTERİ DESTEK HATTI
(212) 373 73 73

TURKISH BANK (UK) LTD			
ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Commercial Branch	Vedat Çelik	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
London Branch	Çiğdem Beyköylü	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
Harringay	Şule Ahmet	577 Green Lanes, Harringay London N8ORG	(44-208) 348 9600
Palmer's Green	Filiz Yazıcıoğlu	391 Green Lanes, London N13 4JG	(44-208) 447 6870
Edmonton	Asya Yaman	Unit 2A, 92-94 Fore St., Edmonton, N18 2XA	(44-208) 887 8080
Lewisham	Ahmet Ali Günay	Lewisham High Street London SE13 5JX	(44-208) 852 3089
Dalston	Suheyli İsmail	121 Kingsland High St. Dalston London E8 2PB	(44-207) 923 3339

TÜRK BANKASI LTD.			
ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Lefkoşa/Merkez-kurumsal	Dilek Utku	92 Girne Cad.Lefkoşa	(392) 600 33 33
Lefkoşa/Merkez-bireysel	İşilay Göksoylu	92 Girne Cad.Lefkoşa	(392) 600 33 33
Lefkoşa/Köşklüçiftlik	Münevver Berekettigil	Mehmet Akif Cad.Çiğir Apt.No2 Köşklüçiftlik	(392) 227 21 15
Lefkoşa/Kaymaklı	Neşe Gönyeli	Kemal Aşık Caddesi, No.66 Kaymaklı	(392) 227 73 80
Lefkoşa/Taşkırköy	Nilgün Bayraktar	Şehit Kemal Ünal Sok. No:104A Taşkırköy	(392) 225 69 03
Lefkoşa/Çarşı	Seyit Ali Mutsuz (sor.)	Belediye Pazarı Yanı	(392) 227 48 25
Gönyeli	Sevda Gençay	Atatürk Cad. Belediye Karşısı, Gönyeli	(392) 223 17 68
G.Mağusa/Merkez	Nemika Eser	24 Liman Yolu, Gazi Mağusa	(392) 366 90 85
G.Mağusa/Salamis	Reşat Gündoğdu	Ayluka Mah.,İsmet İnönü Bul.Salamis Yolu	(392) 365 53 67
G.Mağusa/Terminal	Nuray Veziroğlu	Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, 28D, Dumlupınar	(392) 366 72 69
Girne/Merkez	Hüseyin Alemdar	Ziya Rizki Cad., Poltan Palas Apt 8-9-10, Girne	(392) 815 13 60
Girne/Çarşı	Rüya Yılmaz	Ramadan Cemil Meydanı, No:1, Girne	(392) 815 21 01
Girne/Karaoğlanoğlu	Şuruk Çağlar	Karaoğlanoğlu Cad., No:118,Karaoğlanoğlu	(392) 822 40 32
Girne/Karakum	Alev Özkandemir	Hz. Ömer Cad., Ozanköy Kavşağı Karakum	(392) 815 47 13
Girne/Alsancak	Filiz Tüzmen	206 Karaoğlanoğlu Cad., Girne, Alsancak	(392) 821 33 99
Güzelyurt	Güven Hacimulla	Ecevit Cad., Piyale Paşa Mah. 3-4, Güzelyurt	(392) 714 21 98
Gemi Konağı	Nazlı Erk Cellatoğlu	Ecevit Cad., No:42 Girne	(392) 727 73 52
Ortaköy	Esra Ayalp	Şht.Gzt.Hasan Tahsin cad.16/A blok no:43	(392) 227 04 39
Lefke	Şebnem Atalar (sor.)	Fadil Nekibzade Cad., No:3, Lefke	(392) 728 75 45
Önder	Yıldan Karamona (sor.)	Bedrettin Demirel Cad. No.87, Lefkoşa	(392) 229 14 20

Eski aylara ait raporlar Turkish Bank web sitesi www.turkishbank.com'dan sağlanabilir.
Abone olmak isteyenler mdh@turkishbank.com adresine e-posta yollayabilirler.

Yazışma Adresi	: Vali Konağı Cad. No:1 Nişantaşı, İstanbul 34371 Türkiye
Telefon	: +90 212 373 63 73
E-posta	: rapor@turkishbank.com veya mdh@turkishbank.com